

UP RAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 21 (9)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 15. NOVEMBRA 1924.

PATENTNI SPIS BR. 2273.

„Tungsram“ Soci  t   Anonyme d'  lectricit  , Zürich.

Pogon za induktore.

Prijava od 1. novembra 1922.

Va  i od 1. jula 1923.

Pravo prvenstva od 29. novembra 1921. (Ugarska).

Predmet pronalaska jeste pogon za induktore, čija se karakteristična osobina sastoji u tome, što se pogonsko vratilo posle određenja nagomilane radne moći s vremena na vreme zaustavlja za izvesno vreme i što se induktor ne pokreće za ovo vreme.

Dalja karakteristična osobina pogona, koji sačinjava predmet pronalaska sastoji se u tome, što je pokretno vratilo, koje je pomoću ob  i  nog prenosa u vezi sa vratilom ankera induktorovog, vezano sa dejstvuj  u  im delovima tako, da se pokretno vratilo može obrtati u dva pravca. Obrtanjem pokretnog vratila u jedan pravac nagomilava se u istom energija, koja pri određenju dejstvuje, u smislu pronalaska, na odre  ljeni način. Obrtanjem pokretnog vratila u drugi pravac istovremeno se obrće induktorov anker.

Prema opisanoj izgradnji pogon te  e samo u odre  jenim intervalima vremena, te se prema tome induktor pokreće samo za vreme odre  jenih vreminskih intervala uz stvaranje struje. Na ovaj način treba u mehanizmu zbog pokretanja induktora nagomilati mnogo manje energije, nego li kod do sad poznatih ure  jenja, usled čega je ustrojstvo pogona prostije, manje zaprema mesta; a izrada je probita  nija. Dalja važna karakteristična oznaka pogona, po pronalasku, sastoji se u tome, što za kretanje pokretnog vratila u cilju nagomilanja energije i za obrtanje induktorskog vratila služi zajednička krivaja.

Na osnovu priloženog nacrt  a opisuje se dole način upotrebe pogona, kao primer shodno pronalasku pri automobilskim uredjenjima

za signale sa induktorom, takva kakva se upotrebljavaju naročito kod postrojenja sa signalnim zvonima, koja su spojena sa telefonom. Induktori ovih postrojenja za signala zvana načinjeni su tako, da se prevučeni pogonski teg pri pritiskanju dirke stavlja u pokret a induktorski anker medjutim stalno obrće. Na ovaj način otvorena struja služi za oslobodjenje mehanizma za signalno zvono usled čega isti primaju struju od prilike 5 sekundi. Oslobodjeni mehanizmi za signalna zvana rade još jednu sekundu otprilike po oslobodjenju, za koje vreme struja nije potrebna, šta više isti ne smeju dobiti struju. Kod do sad poznatih automatskih signalnih postrojenja treba, prema tome, nagomilati pet puta toliko energije, koliko je potrebno za rad, pošto se ovo dizanje tega mehanizma može bez teškoće vršiti rukom i ne traje dugo, te je pomenuta okolnost štetna ne sa gledišta utroška rada i vremena, već zbog konstruktivne izrade zapremanja mesta i troškova oko izrade.

Sad treba pre  i na opis oblika izvodjenja pogona, koje odgovara pronalasku i koji je prestavljen na priloženom nacrtu,

Krivaja 1 u  vr  eena je klinom na slobodan kraj pokretnog vratila. Sa pokretnim vratilom 2 čvrsto je vezan kočioni ta  ak 3, s kojim zajedno radi kočioni je  i  ak 5, koji je nošen od čekrka za u  e 4. Vratilo za u  e 4 slobodno leži na vratilu 2 i služi za prijem užeta 29, kome je obe  en teg 24. Na drugom kraju predvi  jen je kočioni zupčanik 25 u kome zailazi donji krak isklju  ivaju  e poluge.

Iz prednjeg kotura vratilo za uže 4 ispadaju kraci 7, 7, koji zajedno rade sa odbojnikom 15 klica 10. Klip 10 kočione sprave 8 raspoređen je tako da se u cilindru može pomerati. U odbojnicu 15 je načinjen prorez 26, u koji ulazi klip 12, koji služi za ograničenje kretanja klipa 10. Klip 10 biva teran oprugom 11 na više. U donjem delu celindra 9 predviđen je otvor 27 za upuštanje vazduha, za čije zatvaranje služi loptasti ventil 14. U bočni zid cilindra 9 načinjen je otvor 28 za ispuštanje vazduha, koji se može regulisati pomoću zavrtanjskog vretena 13, koje se konično završava,

U blizini prednjeg kraja pokretnog vratila 2 čvrsto je namešten kočioni kotur 16. Kočioni kotur 16 radi sa odbojnikom 23 zvezdastog tačka 27.

Na zadnjem kraju pokretnog vratila 2 klinom je učvršćen kočioni zupčanik 18, u čije zupce ulazi kočivni zubac 20, koji je raspoređen na zupčaniku 21. Pomoću zupčanika 21 pokreće se poznatim načinom putem zupčanika 22 ankersko vratilo 31 induktora 30.

Način dejstva uredjenja je sledeći:

U cilju navijanja tega mehanizma 24 odnosno zatezanja opruge, koja zamenjuje isti obrće se vratilo 2 pomoću krivaje 1 u pravcu suprotnom skazaljki na satu. Pomoću vratila 2 uz to se povlači putem kočionog točka 3 i kočionog jezička 5 vratilo za uže 4, usled čega se uže 29 navija i teg 24 podiže odnosno u mesto istog upotrebljena poluga za teže. Pokretno vratilo 2 može pri tom vršiti samo određeni broj obrtaja, pošto posle potrebnog broja obrta odbojnik 23 zvezdastog točka 18 okretanog zupcima kočionog kotura leži prema točku 16., čime se sprečava dalje obrtanje vratila 2.

Za vreme ovog obrtanja pokretnog vratila 2 zupci kočionog točka 18 klize ispod kočionog jezika 20 i prema tome se kočionim točkom ne povlači zupčanik 21, tako da ankersko vratilo 31 induktora ostaje u miru.

Radi automatskog davanja signala pritiska se odgovarajuća obična dirka, koja pak nije na nacrtu prikazana, pri čem se odgovarajući kontakti zatvaraju i donji kraj kočione poluge 6 ostavlja zupce kočionog točka 25. Usled isključenja poluge 6 može teg 24 preći u dejstvo, pri čem se uz odmotavanje užeta 29 povlači vratilo za uže 4. Vratilo za uže 4 obrće se na ovaj način u smislu obrtanja skazaljki na satu, pri čem se kretanje pomoću kočionog točka 3 i kočionog jezička 5 prenosi na pokretno vratilo 2. Sa pokretnog vratila 2 prenosi se kretanje kočionim točkom 18 putem kočionog jezička 20 na zupčanik 21, koji zupčanikom 22 obrće ankersko vratilo 31 induktora 30. Induktorom stvorena struja dospeva poznatim načinom u sprovodnu liniju, usled čega se u istoj spregnuti meha-

nizam signalnog zvona isključuje uticajem tega 24 okrenuto vratilo 2 staje za izvesno vreme posle svakog poluoobrta prema tome posle isključenja mehanizma za signalno zvono ne daje se induktorom struja za vreme davanja signala. Posle svakog poluoobrta vratila 4 isto udara sa jednim ili drugim krakom 70 odbojnik 15, čime se sprečava obrtanje doboša 4 odnosno vratila 2, dok odbojnik 15 ne napusti putanju krakova 7. Klip 10 se kreće na niže, prema udaru, sa željnom brzinom, skupljajući oprugu 11 i izbacujući vazduh kroz otvor 28, koji se reguliše zavrtanjem 13. Isti dakle ostavlja, posle izvesnog vremena krak, koji se oslanja na odbojnik 15, tako da putanja kraka postaje slobodna. Doboš 4 odnosno vratilo 2 izvodi sad opet polovinu obrtanja, pošto se je klip 10, usled uticaja opruge 11, vratio u gornji položaj i doboš 4 opet staje, našta se opisani procesi ponavljaju dok odbojnik 23 ne udari o tačak 16.

Ankersko vratilo 31 induktora 30 može se obrtati time, što se krivaja 1 obrće u smislu obrtanja skazaljke na satu. Kočioni tačak 18 koji je klinom učvršćen na vratilu ovim prenosi kretanje po već opisanom načinu na vratilo 31. Struja stvorena induktorom upotrebljava se u ovom slučaju za davanje doziva.

Napred opisano uredjenje jeste samo konstruktivno ustrojstvo pogona po ovom pronalasku, čime pak nikako nije iscrpljena osnovna ideja predmeta pronalaska. Tako se n. p. može upotrebiti, u mesto kočnice sa zbijenim vazduhom, kočnica, koja na drugi način dejstvuje. Na isti način se mogu u mesto pokazanih kočionih točkova i kočionih jezičaka, kao i odbojnika upotrebiti drugi transmisioni ili kretanje — sputavajući elementi, a da se ne ostupi od osnovnog pravila pronalaska.

Patentni zahtevi:

1. Pogon za induktore, naznačen time, što ima raspored jednog elementa, kojim se pokretno vratilo, posle isključenja radne energije nagomilane u istom, s vremena na vreme zaustavlja za izvesno vreme.

2. Oblik izvodjenja pogona po zahtevu 1. naznačen time, što su na pokretnom vratilu čvrsto raspoređena dva transmisiona elementa, koji dejstvuju u suprotnom pravcu, kojima se pokretno vratilo pri obrtanju u jednom pravcu služi za nagomilanje energije, dok obratno u drugom pravcu pokreću induktor.

3. Oblik izvodjenja pogona po zahtevima 1 i 2, naznačen time, što je elemenat koji služi za nagomilanje energije slobodno raspoređen na pokretnom vratilu i pomenuti elementi međusobno povezani tako, da se isti samo u jednom pravcu obrću, pri čem je elemenat, koji služi za gomilanje radne energije snabdeven produžetkom, u čijoj putanji leži odbojnik pokretnog elementa kočnice.

4. Oblik izvodjenja pogona po zahtevima 1—3, naznačen time, što je doboš pogonskog tega odnosno opruge vezan sa pokretnim vratilom pomoću kočionog točka ili jpižićka, koji samo u jednom pravcu zakačinje, pri čem zupčanički prenos ankerskog vratila stoji u vezi sa pokretnim vratilom pomoću kočionog mehanizma, koji u suprotnom pravcu zakačinje.

5. Oblik izvodjenja pogona po zahtevima 1—4, naznačen time, što je bočni kotur doboša za teg odnosno opruge snabdeven u

pravcu prečnika dvema polugama, u čijoj je putanji rasporedjen odbojnik, koji se može terati napred i nazad odgovarajućom brzinom protiv reakcije opruge i vazdušnog pritiska.

6. Oblik izvodjenja pogona po zahtevima 1—5, naznačen time, što je na pokretnom vratilu čvrsto rasporedjeni kočioni kotur koji radi sa odbojnikom zvezdastog točka tako, da pokretno vratilo može izvoditi samn određeni broj obrta.

